

Батьківська компетентність

Батьківська компетентність – це здатність і готовність батьків (або одного з них) до догляду, виховання і розвитку дитини за умови відповідних знань, цінностей, умінні та досвіді. Своєрідними показниками батьківської компетентності є такі критерії: а) елементарний догляд; б) гарантія безпеки; в) емоційне тепло; г) стимулювання; д) життєві цінності; е) обмеження.

Елементарний догляд зокрема передбачає задоволення батьками потреб дитини в їжі, одязі, відпочинку, грі, гігієні; готовність любити та піклуватися про дитину в разі її поганого здоров'я, інвалідності, важких захворювань тощо.

Гарантія безпеки визначає спроможність батьків створити безпечне середовище для дитини.

Виховний потенціал батьків значною мірою залежить від їх здатності передавати дитині *емоційне тепло*. Дорослі мають гарантувати дитині задоволення її потреби в теплих стосунках зі значущими дорослими, які делікатно й чутливо реагують на запити, емоційний стан юної особистості. Для цього батькам необхідно демонструвати, що вони люблять і цінують дитину, схвалюють її поведінку та заохочують до соціально позитивних дій.

Становлення особистості, яка розвивається, відбувається швидше й успішніше за умов його *стимулювання* – допомоги дитині в розвитку шляхом вияву інтересу до її ігрової, навчальної, трудової діяльності; активної взаємодії з дитиною, реагування на її мовлення, запитання тощо.

Батьки мають допомагати дітям у розвитку вмінь та навичок управління власними емоціями й поведінкою: демонструвати й моделювати позитивну поведінку, взаємодію з іншими людьми, здійснювати контроль за власними емоціями, визначати певні *поведінкові межі*, формувати в дитині здатність протидіяти негативному впливу.

Основою формування батьківської компетентності у будь-якої людини є приклад та поведінка її власних батьків. Батьки, чиє дитинство пройшло поза сім'єю чи у сім'ї, де їх батьки зневажливо ставилися до дитини, нехтували її потребами, звичайно, потребуватимуть допомоги та підтримки у формуванні батьківської компетентності.

Дуже сприятливим періодом для формування батьківської компетентності є період вагітності дружини, очікування подружжям дитини. Саме в цей час батьки найбільшою мірою готові сприймати інформацію про особливості догляду та виховання дитини та про батьківську відповідальність.

Формування батьківської компетентності – тривалий процес, він пов'язаний з новими потребами, віковими кризами дитини, які вимагають нових вмінь та знань, зміни поведінки батьків, форм та методів взаємодії з дитиною. Різноманітні форми роботи з формування та підтримки батьківської компетентності, створення на базі соціальних об'єктів різноманітних місць для неформального спілкування, консультування, проведення позитивного сімейного дозвілля, навчання позитивного батьківства – всі ці заходи мають сприяти батькам в оволодінні методикам та практичними навичками щодо гармонійного розвитку дітей. Зазначене вище є надзвичайно важливим, оскільки батьківська компетентність – це певною мірою відповідальність батьків перед юною особистістю, це їх здатність забезпечити благополуччя та безпеку дитини.

Психологи Славутицького соціально-психологічного центру двічі на тиждень проводять тренінгові заняття для молодих батьків з питань розвитку дітей раннього віку та формування усвідомленого батьківства. Фахівці із соціальної роботи Славутицького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щомісяця проводять тематичні групові заняття «Коло сімейних відносин» з метою формування відповідального батьківства та налагодження взаємовідносин у родині.

Славутицький міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
(тел.: 2-11-15, 3-01-80)